

Posudek vedoucího bakalářské práce: Šarlota Vinklářová, „Člověk a příroda v myšlení J. G. Herdera“

Vedoucí práce: Mgr. Adam Vostárek

Bakalářská práce Šarloty Vinklářové s názvem „Člověk a příroda v myšlení J. G. Herdera“ je elementární studií, která si klade za cíl prozkoumat specifické tematické okruhy Herderova pojetí přírody, a to především ve vztahu k člověku. Jak sama uvádí v úvodu i závěru své práce, není její cílem formulovat jasnou obecnou definici přírody jakožto pojmu, ale spíše poukázat na jednotlivé aspekty a tematické oblasti, které tvoří základ pro pochopení Herderova komplexního chápání přírody jakožto dynamického a živoucího systému sil, v němž člověk hraje svou nemalou roli. Autorka se tak zaměřila na klíčové prvky Herderovy filosofie, jako jsou lidskost, rozumnost a řeč. Tímto přístupem nejen přispívá k lepšímu porozumění Herderovy filosofie, ale také vytváří kvalitní podklady pro budoucí zkoumání.

Práce jako taková splnila svůj stanovený cíl a může vskutku sloužit jako jakási základní příručka k Herderově filosofii, a to přesněji jako příručka k Herderově ontologii, což, jak se domnívám, je samo o sobě skvělým počinem. Nicméně je zřejmé, že práce by vyžadovala více času na detailní zpracování, což je patrné zejména na přesnosti užití terminologie. Příkladem může být nedostatečně vyložený pojem náboženství (s. 19), kde autorka sice úspěšně Herdera parafrázuje, ale již nekomentuje samotný termín, což může vést k nepřesné interpretaci při budoucím čtení nezasvěceným čtenářem, kterého autorka očekává. Domnívám se také, že zmíněné tři roviny výkladu konceptu přírody (s. 18-19) jsou vlastně jen jednou rovinou výkladu, na což by autorka dozajista přišla, kdyby pasáž podrobila dalšímu zkoumání. Tato celá pasáž je dle mne právě místem, které by ještě vyžadovalo hlubší přezkoumání, na které již nebyl čas.

Jedním z nejvýznamnějších momentů této bakalářské práce je zapojení Hesiodova výkladu stvoření světa, který autorka interpretuje v kontextu Herderovy filosofie přírody. Tato část práce je objevná v tom smyslu, že přináší srovnání, které se vyloženě nabízí, a přesto není dodnes řádně zpracováno. Tato pasáž má obrovský potenciál a sama o sobě se nabízí jako téma diplomové práce. Prozatím alespoň poskytuje kvalitní základ pro pozdější zkoumání v této oblasti.

Závěrem lze tedy říci, že bakalářská práce Šarloty Vinklářové představuje solidní základ pro další bádání v oblasti Herderovy filosofie, především jeho ontologického chápání přírody a člověka. Autorka přitom prokazuje schopnost nejen analyzovat Herderovy koncepty, ale také je srovnávat s myšlením dalších významných filosofů té doby, jako například Johanna Wolfganga Goetha. Práce poskytuje kvalitní výklad klíčových témat a naznačuje nové směry, například srovnání Herderova pojetí přírody s Hesiodovou kosmogonií, což je nanejvýš přínosné a objevné. Na druhou stranu, určitá místa by si zasloužila větší pečlivost při formulaci terminologie a hlouběji zpracovaný komentář, zejména tam, kde se používají komplexní filosofické pojmy. Celkově však práce dosahuje stanovených cílů a přináší zajímavé podněty pro budoucí výzkum. S ohledem na předložené kvality i zmíněné nedostatky navrhuji hodnocení **velmi dobře**.